

אם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי, הָאֵתְנִשִּׁינָא מִנָּךְ.

לִית אַנְתָּ דְכִיר, כִּד קְאִימָנָא לְגַבְךָ בְּטוֹרָא דְסִינִי, שְׁלִימִין שְׁתִּין רַבּוּ דְקִבִּילוּ לָךְ עַלִייהוּ, וְאִתְעַטְרָנָא לָךְ בְּהוּ, יִתִּיר מִכָּל עַמֻּמֵּי, וְהוּינָא אֲזִלִין אֲבַתְרָךְ לְכָל רַעוּתָךְ. וְהָיָא שְׁפָחָה קְטָלָא בְּהוּ לְאַלְפִים וּרְבּוּן, וְלֹא אֲשַׁנְחָנָא. וְאִתְאַבִּידוּ כָּלֵהוּ בְּמַדְבָּרָא, וְשִׁבְקִית לֹון תַּמָּן, וְאַעִילָנָא בְּגִיחוֹן זַעִירִין לְקִימָא קַמָּךְ בְּאַרְעָא דָּא. וּבְדִילָנָא לֹון לְקִימָא קַמָּךְ, בְּגִין רַעוּתָךְ.

בְּעָלִי הָיִי דְכִיר, בְּכֻמָּה בְּנִין קְדִישִׁין קְאִימָנָא קַמָּךְ בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, בְּיוֹמֵי דְדוֹד וּשְׁלָמָה בְּרִיה. לִית אַנְתָּ דְכִיר כַּמָּה טְבָאן דַּעֲבָדוּ קַמָּךְ. יָאוּת לָךְ לְמִדְכָר חוֹבִין, וְלֹא תִדְכָר זְכוּן. אִיךְ אִתְהַפִּיכַת עֲלֶךְ.

בְּעִינָא עֲלֶךְ, לִית אַנְתָּ. בְּעִינָא עַל בְּנָאִי, לִית אִינוּן. בְּעִינָא עַל קְדוּשְׁתָּא דְאַתָּר דָּא, הָא אִסְתָּאב. כָּל עַלְמָא הָוָה בְּשָׁלָם בְּגִין אַתָּר דָּא. כָּלִין לֹא נִבְחִין בְּעִידָנָא דָּא, כּוּלְהוּ הָווּ בְּשָׁלָם. גָּעָה וּמִיילָלָת, וְכָל אִינוּן אוֹכְלוּסִין לְעִילָא. וְכָלִבִּים צְוּחִין לְתַתָּא, בְּשִׁרוּתָא דְמִשְׁמֹרָה תְּלִיתָא.

נִבְקַת וְאַתָּת, קִימָא עַל אַתָּר דְּמַדְבָּחָא קְטוֹרֶת בּוֹסְמִין, גָּעַת וּמִיילָלָת, וְסִלְקַת לְעִילָא, וְאַשְׁכַּחַת חַד כְּרוּב מְאִינוּן תְּרִין כְּרוּבִין דְּהָווּ בְּהָדָה, וּמַהְוָא זְמָנָא לָא הָוָה לָהּ אֵלָא חַד. וְהָוָא רַבֵּי עוֹלִימָא דְאַשְׁתָּאֵר, יִנְקָא מִינָהּ בְּכִיָּה וִילָלוּתָא.

בְּרִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַדְמָן לְגַבְהָ, וְנִחִית לָהּ, וּמִמְלִל עָמָה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ירמיה לא כה) אָמַר ה' מִנְעִי קוֹלִי מִכְּבִי וְעִינִי מִדְּמָעָה כִּי יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתָךְ. וְעַל דָּא תַנִּינָן, תִּנְיֹוק

סִינִי, וְשִׁשִּׁים רַבּוּא שְׁלָמִים שְׁקַבְלוּךְ עֲלֵיהֶם, וְהִתְעַטְרִית לָךְ בָּהֶם יוֹתֵר מִכָּל הָעַמִּים, וְהִינֵנוּ הוֹלְכִים אַחֲרֶיךָ לְכָל רְצוֹנָךְ. וְאַתָּה שְׁפָחָה הִרְגָה בָּהֶם לְאַלְפִים וּרְבּוּבוֹת, וְלֹא הִשְׁגַּחְתִּי. וְכָלִם נִאֲבָדוּ בְּמַדְבָּר, וְהִשְׁאֲרָת אֹתָם שָׁם, וְהִכְנַסְנוּ בְּנֵיהֶם הַקְטָנִים לַעֲמֹד לְפָנֶיךָ בְּאַרְץ הַזֶּה. וְהִבְדִּלְנוּ אוֹתָם לַעֲמֹד לְפָנֶיךָ בְּשִׁבִּיל רְצוֹנָךְ.

בְּעָלִי, הִיָּה זֹכֵר, בְּכֻמָּה בְּנִים קְדוּשִׁים עֲמַדְתִּי לְפָנֶיךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, בְּיָמֵי דוֹד וּשְׁלָמָה בְּנוֹ. אִינְךָ זֹכֵר כַּמָּה טוֹבוֹת שְׁעָשׂוּ לְפָנֶיךָ? ! הָאֵם נָאָה לָךְ לְזָכֹר חֲטָאִים, וְלֹא תִזְכָּר זְכוּת? ! אִיךְ הִתְהַפְּכוּ עֲלֶיךָ?

אֲנִי מִבְקָשָׁת אֹתָךְ - וְאִינְךָ. מִבְקָשָׁת עַל בְּנֵי - וְאִינִם. מִבְקָשָׁת עַל קְדוּשַׁת הַמָּקוֹם הַזֶּה - וְהִרִי נִטְמָא. כָּל הָעוֹלָם הִיָּה בְּשָׁלוֹם מִשּׁוֹם הַמָּקוֹם הַזֶּה. הַכְּלָבִים אֵין נוֹבְחִים בְּזִמָּן הַזֶּה, כָּלִם הָיוּ בְּשָׁלוֹם. גּוֹעָה וּמִיילָלָת, וְכָל אֹתָם הָאוֹכְלוּסִים לְמַעְלָה. וְהַכְּלָבִים צוּחִים לְמַטָּה, בְּרִאשִׁית הַמִּשְׁמֹרָה הַשְּׁלִישִׁית.

הִיא יוֹצֵאת וּבָאָה, וְעוֹמֶדֶת עַל מָקוֹם מְזַבַּח קְטֹרֶת הַסָּמִים, גּוֹעָה וּמִיילָלָת, וְעוֹלָה לְמַעְלָה, וּמוֹצֵאת כְּרוּב אֶחָד מֵאוֹתָם שְׁנֵי הַכְּרוּבִים שֶׁהָיוּ עָמָה, וּמֵאוֹתוֹ הַזִּמָּן לֹא הָיָה לָהּ אֵלָא אֶחָד. וְאוֹתוֹ הַתִּנְיֹוק הָעוֹלָם שֶׁנִּשְׁאָר, יוֹנֵק מִמֶּנָּה בְּכִיָּה וִילָלָה.

וְאִי הַקְדוּשׁ כְּרוּב הוּא הַזִּדְמָן אֵלֶיךָ, וְיִזְרַד אֵלֶיךָ, וּמִדְבָּר עָמָה. וְעַל זֶה כְּתוּב (ירמיה לא) כֹּה אָמַר ה' מִנְעִי קוֹלִי מִכְּבִי וְעִינִי מִדְּמָעָה, כִּי יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתָךְ. וְעַל זֶה שְׁנִינוּ, תִּנְיֹוק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אָמוֹ, וְאַשָּׁה מִסְפֶּרֶת עִם בְּעִלָּה.

(עד כאן הַפְּתִיחָה, מִכָּאן וְאִילָךְ רִאשִׁיתָהּ שֶׁל

מגלת איכה.

איכה י' שְׁבַח בְּדָד, רַבּוֹתֵינוּ
פּוֹתְחִים בַּפְּסוּק הַזֶּה, (קהלת יב)
וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךְ בִּימֵי בַחֲוֹרֶתֶיךָ
עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה.
הַפְּסוּק הַזֶּה בִּאֲרָנוּהוּ בִּישְׂרָאֵל,
כְּשֶׁהָיוּ בֹאֲרֵץ הַקְדוּשָׁה. וְזָכַר אֶת
בּוֹרְאֵיךְ - תְּהִיָּה זָכָר אֶת כָּל אוֹתָם
הַטּוֹבוֹת וְכָל אוֹתָם הָאוֹתוֹת
וְהַנְּסִים שֶׁעָשָׂה לָךְ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּיָמִים הָרָאשׁוֹנִים, כְּשֶׁהָיִיתָ
נֶעַר בְּאַמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (הוֹשֵׁעַ

יב) כִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל וְאֶהְיֶהוּ.
בִּימֵי בַחֲוֹרֶתֶיךָ - בְּזִמְנֵי שֶׁהִתְרַצָּה
בְּךָ מִכָּל הָעַמִּים שֶׁל הָעוֹלָם. עַד
אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה - יָמִים
שֶׁיִּשְׁלֹטוּ בְּךָ שָׂאֵר הָעַמִּים, וְיַפְזְרוּ
אוֹתָךְ בְּכָל הָעַמִּים.

בִּימֵי בַחֲוֹרֶתֶיךָ - יָמוֹת הַשָּׁנָה,
שֶׁהֵם בְּרוּרִים לָךְ, וְהַשְׁמִירָה
שֶׁלְמַעֲלָה עֲלֶיךָ. וְהֵם אֲרֻכָּה
יָרַחֵי הַשָּׁנָה, אֲדָר נִסָּן אֵיזֵר סִינּוֹן,
אֵלּוּ אוֹתָם הַיָּמִים שֶׁבָּחַר הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בִּישְׂרָאֵל, וְעָשָׂה בָּהֶם
עֲמָהֶם נְסִים. וְכִנְסָת יִשְׂרָאֵל
מִעֲטָרָת בְּכַעֲלָה וּמִתְקַרְבָּת אֵלָיו.
עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה -
יְמֵי הַזְקָנָה, יְמֵי הָרָעָה מִמָּשׁ,
וְהֵם: תַּמּוּז אָב טֵבֶת שְׁבָט. אַף
עַל גַּב שְׁלֹא הִתְגַּלָּה כָּל כָּךְ,
וְסִימָנָךְ - (מִשְׁלִי ו) וְשִׁבְט לְגוֹ חֹסֶר
לֵב.

וְהִגִּיעוּ שָׁנִים - שָׁנִים שֶׁל גְּלוּת,
שֶׁיִּשְׂרָאֵל הוֹלְכִים מִטְּלָטְלִים.
וְאֵין בָּהֶם חֶפֶץ - שְׁשָׁנִינוּ, עֲתִידִים
בִּימֵי הַגְּלוּת שֶׁלֹּא יִמָּצֵא בִּיד
הָאָדָם (חֶפֶץ) לְקִנּוּת בְּשׁוּק, וְאִז
תִּכְלָה הַפְּרוּטָה מִן הַפִּיס.

עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשַׁף הַשָּׁמֶשׁ - זֶה
קִלְסָתָר פָּנִים שֶׁל הַשְׁכִּינָה,
מִלְמַעֲלָה וּמִלְמַטָּה. מִמָּטָה מִי
הֵם? בְּעֲלֵי הַמַּשְׁנָה שֶׁהָיוּ בֹאֲרֵץ
יִשְׂרָאֵל, פְּטִישֵׁי בְרוֹז, מְהַדְקִים
סְלָעִים, וְתוֹלְשִׁים הָרִים רָמִים.

יִוִּנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ, וְאִשָּׁה מְסַפֶּרֶת עִם בַּעֲלָהּ. (עד)
הָבָא פְתִיחָתָא, מִכָּאן וְלִהְלָאָה שִׁירוּתָא דְמִגִּילַת אִיכָה.

איכה י' שְׁבַח בְּדָד, רַבּוֹתֵינוּ
וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךְ בִּימֵי בַחֲוֹרֶתֶיךָ
(יב א) עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה. הָאִי קָרָא,
אוֹקִימָנָא לִיה בִּישְׂרָאֵל כִּד הוּוּ בֹאֲרָעָא קְדִישָׁא.
וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךְ, הָיוּ דְכִיר כָּל אֵינוֹן טְבָאן,
וְכָל אֵינוֹן אֲתִין וְנָסִין, דְּעַבְד לָךְ קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּיוֹמִין קְדָמָאִין, כִּד הָווֹת רַבִּיא
בְּמַהִימְנוּתָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (הוֹשֵׁעַ יא א) כִּי נַעַר
יִשְׂרָאֵל וְאֶהְיֶהוּ.

בִּימֵי בַחֲוֹרֶתֶיךָ, בְּזִמְנָא דְאִיהוּ אִיתְרַעֲי בְּךָ
מִכָּל עַמִּין דְּעֵלְמָא. עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ
יְמֵי הָרָעָה, יוֹמִין דִּישְׁלֹטוֹן בְּךָ שָׂאֵר עַמִּין,
וְיִבְדְּרוֹן לָךְ בְּכָל עַמִּמָּא.

בִּימֵי בַחֲוֹרֶתֶיךָ, יוֹמִין דְּשַׁתָּא, דְּאֵינוֹן בְּרִירִין
לָךְ, וְנִטִּירוּ דְלַעֲלִיא עֲלֶיךָ. וְאֵינוֹן אֲרַבַּע
יָרַחֵי דְשַׁתָּא, אֲדָר נִסָּן אֵיזֵר סִינּוֹן. אֵלִין אֵינוֹן
יוֹמִין דְּבָחַר קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּישְׂרָאֵל, וְעַבְד
בְּהוֹן עֲמָהוֹן נָסִין. וְכִנְסָת יִשְׂרָאֵל מִתַּעֲטָרָא
בְּכַעֲלָה, וְאַתְקַרִּיבַת בְּהִדְיָה.

עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה, יְמֵי הַזְקָנָה, יְמֵי
הָרָעָה מִמָּשׁ, וְאֵינוֹן: תַּמּוּז אָב טֵבֶת שְׁבָט.
אַף עַל גַּב דְּלֹא אִיתְגַּלִּיא כָּל כָּךְ, וְסִימָן (מִשְׁלִי
יג) וְשִׁבְט לְגוֹ חֹסֶר לֵב.

וְהִגִּיעוּ שָׁנִים, שָׁנִים דְּגְלוּתָא, דְּאֵזְלִין יִשְׂרָאֵל
מִטּוֹלְטְלִין. וְלִית בָּהּ חֶפֶץ, דְּתַנִּינָן,
זְמִינִין בְּיוֹמָא דְּגְלוּתָא, דְּלֹא יִשְׁתַּפַּח בִּידָא דְּבַר
נֶשׁ (חֶפֶץ) לְמִיזְבֵּן בְּשׁוּקָא, וְכִדִּין תִּכְלָה פְּרוּטָה
מִן הַפִּיס.

עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשַׁף הַשָּׁמֶשׁ, דָּא קִלְסָתָר פָּנִים
שֶׁל שְׁכִינָה, מִלְעִילָא וּמִתַּתָּא. מִתַּתָּא מֵאֵן
אֵינוֹן. מֵאֲרִי מִתְנִיתִין דְּהוּוּ בֹאֲרָעָא דִּישְׂרָאֵל,

פְּטִישֵׁי דְפַרְזָלָא, מְהַדְקִין טַנְרִין, וְתַלְשִׁין טוֹרִין
רְמָאִין.

וְהָאֹר, זֶה תַלְמוּד יְרוּשְׁלָמִי, דְנִהִיר נְהוֹרָא
דְאֹרֵייתָא, לְבִתְר דְאִתְפַּטֵּל דָּא,
בְּכִיכּוּל, אֲשֶׁתְּאָרוּ בְּחִשּׁוּכָא. דְכְּתִיב,
בְּמַחֲשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי, זֶה תַלְמוּד בְּבָלִי, דְאִזְלִין
בֵּיהּ בְּנֵי עַלְמָא בְּמַחֲשָׁפִים.

וְהִירַח, אֵלִין אֵינוֹן הִבְרִיתוֹת, דִּהּוּ נְהִירִין
נְהִירוֹ דְחֻכְמָה סְתִימָאָה. וְהַפְּכָבִים,
אֵלִין אֵינוֹן מְשִׁפִּילִים דִּהּוּ בְּאַרְעָא קְדִישָׁא,
כָּל אֵינוֹן תְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, דְכָל עַלְמָא קִיימָא
בְּגִינֵיהּ. דְכֵד הוּוּ קִיימֵי פַחְדָּא, הָוָה אָמַר בְּר
נֶשׁ לְחִבְרִיָּה, מִגּוֹ מְלָה דָּא דְפָרַח מְפּוּמוֹי, אָנָּא
חֻמָּא מַה דִּיהָא יוֹמָא דָּא, אוֹ לְמַחַר, כֶּף וְכָף.
דְּכָר אַחֵר עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשֹׁף הַשֶּׁמֶשׁ, נְהִירוֹ
דְקִלְסֶתָּר פְּנֵי שְׂכִינָה, דִּהּוּ נְהִיר לָהּ בְּכָל
יוֹמָא, וּמַהֲהוּא נְהִירוֹ עַלְמָא אֲתַקִּיִּים, וַיִּשְׁרָאֵל
שָׂרָאן עַל אֲרַעָא לְרוֹחֲצָנוּ.

וְהָאֹר, אוֹר שְׁבָרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה
בְּרָאשִׁית, דִּהּוּ נְהִיר מְסִיפִי עַלְמָא
לְסִיפִי עַלְמָא, וְאַתְגָּנִיז. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
(תוֹרָה) נְהִיר, וְאַפִּיק מִינֵיהּ חַד חוּטָא דִּימִינָא
דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאַחִיד לְסִיחָרָא. וּבִהּהוּא
זִימָנָא כְּתִיב, הָשִׁיב אַחֲוֹר יְמִינוֹ.

וְהִירַח, דְכְּתִיב (ישעיה א כא) צֶדֶק יֵלִין בָּהּ.
וְהַפְּכָבִים, מְלָאכֵי הַשָּׁרֵת, שְׁהִיו
בָּאִים בָּהּ וִידוּעִים אֲצִלָּהּ, וּבְטָלוּ מְקִיּוּמֵיהּ,
וְאֵלִין אִיקְרוּן מְלָאכֵי שְׁלוֹם. וְשָׁבוּ הָעֵבִים
אַחֵר הַגָּשָׁם, דְכְּתִיב (שם לג ז) מְלָאכֵי שְׁלוֹם מֵר
יִבְפִּיוֹן.

בְּיוֹם שְׁיַזְעוּ שְׁמַרֵי הַבֵּית, אֵלִין תַּלְתָּ בְּתֵי דִינִין,
דִּהּוּ אוֹלְפֵי תוֹרָה בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית.
וְהַתְּעוּתוֹ אֲנָשֵׁי הַחֵיל, אֵלֹו סְנֵהֲדָרֵי גְדוּלָּה

וְהָאֹר - זֶה תַלְמוּד הִירוּשְׁלָמִי,
שְׁמָאִיר אוֹר הַתּוֹרָה, אַחֵר
שְׁהַתְּבַטֵּל זֶה, בְּכִיכּוּל נִשְׁאָרוּ
בַּחֲשֹׁף, שְׁכֶתוֹב (איכה א) בְּמַחֲשָׁפִים
הוֹשִׁיבֵנִי, זֶה תַלְמוּד בְּבָלִי,
שְׁהוֹלְכִים בּוֹ בְּנֵי הָעוֹלָם
בְּמַחֲשָׁפִים.

וְהִירַח - אֵלֹו הֵן הִבְרִיתוֹת, שְׁהִיו
מְאִירוֹת אוֹר הַחֻכְמָה הַנִּסְתָּרָה.
וְהַפְּכָבִים - אֵלֹו אוֹתָם
הַמְשַׁפִּילִים שְׁהִיו בְּאַרְץ
הַקְדוּשָׁה, כָּל אוֹתָם הַתְּנָאִים
וְהָאֹמְרָאִים, שְׁכָל הָעוֹלָם עוֹמֵד
בְּשִׁבְלָם. שְׁכָשְׁהִיו עוֹמְדִים יַחַד,
הָיָה אוֹמֵר אִישׁ לְחֵבְרוֹ: מִתּוֹךְ
דְּכָר זֶה שְׁפָרַח מִפּוֹ, אֲנִי רוֹאֶה
מַה שִּׁיְהִיָּה הַיּוֹם הַזֶּה אוֹ לְמַחַר
כֶּף וְכָף.

דְּכָר אַחֵר, (קהלת יב) עַד אֲשֶׁר לֹא
תַחֲשֹׁף הַשֶּׁמֶשׁ - הָאֹר שֶׁל קִלְסֶתָּר
פְּנֵי הַשְׂכִּינָה, שְׁהִיָּה מְאִיר לָהּ בְּכָל
יוֹם, וּמֵאֲוֹתוֹ הָאֹר הָעוֹלָם
הַתְּקִיִּים, וַיִּשְׁרָאֵל שְׁהוּ בְּאַרְץ
לְבַטָּח.

וְהָאֹר - הָאֹר שְׁבָרָא הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית,
שְׁהִיָּה מְאִיר מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד
סוֹף הָעוֹלָם, וְנִגְנִז. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא (הִיָּה) מְאִיר, וּמוֹצִיא מִמֶּנּוּ
חוּט אֶחָד שֶׁל יְמִינוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְאוֹחִז בְּלִבָּנָה. וּבְאֹתוֹ
הַזְּמַן פְּתוּב (איכה ב) הָשִׁיב אַחֲוֹר
יְמִינוֹ.

וְהִירַח - שְׁכֶתוֹב (ישעיה א) צֶדֶק יֵלִין
בָּהּ. וְהַפְּכָבִים - מְלָאכֵי הַשָּׁרֵת,
שְׁהִיו בָּאִים בָּהּ וִידוּעִים אֲצִלָּהּ,
וּבְטָלוּ מְקִיּוּמָם, וְאֵלָּה נִקְרָאִים
מְלָאכֵי שְׁלוֹם. וְשָׁבוּ הָעֵבִים אַחֵר
הַגָּשָׁם, שְׁכֶתוֹב (שם לב) מְלָאכֵי
שְׁלוֹם מֵר יִבְפִּיוֹן.

בְּיוֹם שְׁיַזְעוּ שְׁמַרֵי הַבֵּית (קהלת יב)
- אֵלֹו שְׁלֹשָׁה בְּתֵי דִין שְׁהִיו
מְלַמְּדִים תּוֹרָה בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית.
וְהַתְּעוּתוֹ אֲנָשֵׁי הַחֵיל - אֵלֹו

וסנהדרי קטנה. ובטלו הטחנות, אלו פהנים ולוים, וכלהו משמרות דהו קיימי בירושלים. וחשבו הראות בארבות, אליו נביאים וצופים, דהו חמאן בנבואה וברוח הקדש. וסגרו דלתים בשוק, דבני נשא צווחין, ולית מאן דיתיב עליהו, דהא כל תרעין ננעלו, מן יומא דאתחרב בי מקדשא, ובטילת עבידת בית אלהא.

בשפד קול הטחנה, אליו אינון פותשי קטורת, דהו יחבי קלא בכל יומא, בכתישו דיליה. דבר אחר קול הטחנה, קלא דשכינתא, צווחא בכל יומא, (ירמיה ג כב) שובו בנים שובבים, ולית מאן דישיגח בה.

וישחו כל בנות השיר, אליו אינון דסלקין בדוכנא בכל יומא, ומנגני ניגונא דשיר. כל, לאסגאה מלאכי עילאה לעילא, דהו מתחלקי משמרות לעילא, לקבל אינון משמרות לתתא. שחו, אליו דלתתא. כביכול, אף אליו דלעילא שחו. גם מגבה יראו. ואף על גב דמגבהו הו ננסא, הו דחלין.

שחו אינון בנות שיר, בגין דהא שמונים אלה לויים, הו ידיהון מהדקן לאחורא. בד מטו לנהרות בבל, פנוריהון הו תליין על אילנין דתמן. הו שאלין לון לנגנא. ואמרי, (תהלים קלז ד) איף נשיר את שיר ה' על אדמת נכר. נשכו בשניהון בוגני ידיהון וכרתו לון, ולא יכילו לנגנא, וקטלו לון.

ותחתיתם בדרף, דהא הו אזלין בריחין על צואריהון, ומהדוקא דהיה תקיף, הו נפלו אצבעותיהו באורחא. (דף קיג ע"א) וירמיה הו לקיט לון בטליתיה, ונשיק לון, ובכי עליהו. והו אמר להו, פני, ולא אמרית לכו, (ירמיה יג טז) תנו לה' אלהיכם כבוד בטרם

סנהדרי גדולה וסנהדרי קטנה. ובטלו הטחנות - אלו פהנים ולוים, וכל המשמרות שהיו עומדות בירושלים.

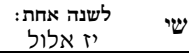
וחשבו הראות בארבות - אלו נביאים וצופים, שהיו רואים בנבואה וברוח הקדש. וסגרו דלתים בשוק - שבני אדם צווחים, ואין מי שמשיב להם, שהרי כל השערים ננעלו מיום שנחרב בית המקדש, ובטלה עבודת בית אלהינו.

בשפד קול הטחנה (שם) - אלה אותם פותשי הקטרת, שהיו נותנים קול בכל יום בכתישה שלה. דבר אחר, קול הטחנה - קול השכינה, שצווחת בכל יום שובו בנים שובבים, ואין מי שישגיח עליה.

וישחו כל בנות השיר - אלו אותם שעולים לדוכן בכל יום, ומנגנים נגון של שיר. כל - לרבות מלאכי עליון למעלה, שהיו מתחלקים משמרות למעלה - כנגד אותם המשמרות למטה. שחו אותם שלמטה - כביכול אף אלו שלמעלה שחו. גם מגבה יראו. ואף על גב שמגבה הם ננסים, היו פוחדים.

שחו אותם בנות השיר, משום שהרי שמונים אלה לויים היו ידיהם מהדקים לאחור. פשהגיעו לנהרות בבל, פנוריהם היו תלויים על האילנות שם, היו מבקשים מהם לנגן, ואומרים (תהלים קלז) איף נשיר את שיר ה' על אדמת נכר? נשכו בשניהם בוגני ידיהם וכרתו אותם, ולא כלו לנגן, והרגו אותם.

ותחתיתם בדרף - שהרי היו הולכים בריחים על צואריהם, ומההדוק שהיה חזק, היו נופלים אצבעותיהם בדרף, וירמיה היה מלקטם בטליתו, ונושק אותם,

וְנוֹשָׂה אוֹתוֹ נְשִׁיכָה בְּלִי רַחֲמִים. זֶהוּ